יום ב', כ"ג בתמוז תשס"ד (12 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

{המשך המאמר מאתמול}
חכמת הרזים של "חכם הרזים" היא היכולת לדעת ולראות איך כל הרזים האלה, איך כל התכונות המנוגדות וההפכיות – איך כולן משלימות האחת את השניה ומשמשות לבניין העולם ביחד.
בכל ציבור ובכלל ישראל וודאי, יש דעות שונות וכיוונים מנוגדים. מה שרואים שמעון ולוי כטוב, לא בהכרח נראה כך לשאר השבטים. מה שרואה יוסף כגאולה – נתפס ע"י יהודה כשיאו של החורבן. כמו בפרטים, כך בציבוריות – רז טמון בלבם של שמעון ולוי, כמו בלבם של יוסף ויהודה.
החכמה היא לדעת את תרומתו של כל אדם, של כל תכונה, של כל רז – לשלֵמותו של הבניין. את זה יכול לעשות רק מי שהוא "אלוקי הרוחות".
רק הוא, ורק מבט ההיסטוריה. רק כשאנו מסתכלים לאחור, אנו יכולים להתחיל להבין בכלל איך דעות שלחמו זו בזו, בצורה קיצונית ביותר – מחלוקות לשם שמיים – מתגלות אחרי 200 שנה או 300 שנה, כמשלימות. רק במבט לאחור ניתן להבין איך בלתי אפשרי לו לעולם בלי שתי הדעות המנוגדות. האם אנחנו יכולים לראות את עולם היהדות שלנו בלי ר' יהודה הלוי והרמב"ם? בלי הבעל-שם-טוב והגר"א [=הגאון מווילנא, שהנהיג את קרב ה"מתנגדים" לתנועת החסידות]? האם בכלל יש עולם שאין בו מקום לשני החלקים האלה?
רק במבט היסטורי יכולים אנו לראות את השלמת הניגודים הזאת, אבל בשעת מעשה – בשעת המחלוקת עצמה – לא יכול לעשות זאת אלא "חכם הרזים". **מדוע לא תינתן לכולנו אותה יכולת נפלאה לראות את ההשלמה שבניגודים?** זה בוודאי יתרום רבות לסבלנות, לסובלנות וודאי ודאי שזה יתרום לשיח הציבורי ולסגנונו... מדוע שלא יחֹנֵנו הקב"ה קצת מחכמת הרזים שלו?

מסביר הרב קוק: "...ואילו היתה ידיעה לבני אדם בדבר השיווי הפנימי שלהם לא היה כל אחד מושך כל כך לחוגו בקנאה יתירה, **והיתה הפרטיות מתבטלת**, ומתוך ביטול הפרטיות, לא היה חומר לבנות את הכלל." ["עולת ראיה"]
ניכנס לרגע לעניין מחלוקת ממש: הרי באותו הרגע, באמת ובתמים כל אחד מושך לחוגו בקנאה מיוחדת, מפני שהוא באמת משוכנע שיש סכנה אדירה בצד השני. כך טבעו של דבר. אילו היו יודעים הגר"א והבעש"ט בשעה שהם דנו והתווכחו, שבעוד 200 שנה אנו נאמר ש"אלו ואלו דברי אלוקים", שאנו נוכל לראות את חיבורם למקור של הדברים האלו כאלו – אז מה היה להם לחלוק אז? אילו היו יודעים הלל ושמאי שלאחר מאות שנים אנו נלמד לראות את ההרמוניה שלהם ומעבר לזה – שלא נוכל להיכנס לסוגיא בלי להבין "מאי טעמא דבית הלל" [=מה הסיבה שחלקו בית הלל] ו"מאי טעמא דבית שמאי" ו"במאי קא מפלגי" – מהו שורש המחלוקת, ומהו שורש האחדות – אילו היו יודעים את זה הלל ושמאי באותו רגע, הרי את הרצון הטבעי והפשוט להביע כל אחד את האמת הפרטית שלו – **הם היו מאבדים.**
"על כן, שֹם ה' יתברך בטבע, שכל יחיד שבבני אדם אינו מתייחס אל העולם כי אם על פי פרטיותו ומתגדר בה, ובזה הוא משלים את הראוי לו...." ["עולת ראיה"]
תפקידו של כל אחד הוא לדרוש את חלקו, באמת. [הרב מ. אֶלון – "פינחס"]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', כ"ג בתמוז תשס"ד (12 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

{המשך המאמר, בע"ה, מחר}

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל